

*GreenCoat® färgbelagt stål –
Underhållsanvisningar*

©Johanssons plåt, Sverige

SÄKERHET

Tänk på säkerheten innan du inleder underhållsåtgärder. Använd korrekt skyddsutrustning när du klättrar upp på taket och när du arbetar på hög höjd. Stegar får inte användas som arbetsplattform. Underhållsarbete på branta tak och höga eller svårtillgängliga platser bör överlåtas åt experter.

Ett plåttak kan vara mycket halt när det är vått!

Den här broschyren ger råd om inspektion och underhåll av SSABs färgbelagda stål. Informationen gäller för hela SSABs färgbelagda sortiment, men ytterligare instruktioner för GreenCoat Hiarc-produkter finns i slutet av broschyren.

GreenCoat®-produkter som underhålls korrekt behåller sina egenskaper under mycket lång tid. Regelbunden inspektion och rätt underhåll säkerställer längsta möjliga livslängd för GreenCoat® stålprodukter, som tak, fasader och takavvattning. Med nedanstående anvisningar kan du själv utföra inspektionen och underhållet, eller så kan du överlåta det till proffs.

Undvik att skada färgbeläggningen när du rör dig på taket. Exempelvis kan sand och stenar som fastnar på skornas sulor repa beläggningen.

REGELBUNDNA INSPEKTIONER

De delar av en byggnad där färgbelagda plåtar används bör inspekteras regelbundet – minst vartannat år är vår rekommendation. Om fel i beläggningen upptäcks bör de omedelbart repareras för att säkerställa lång livslängd. Inspektionen bör omfatta följande moment:

Inledande inspektion

Ta bort alla lösa föremål direkt efter installationen, som lösa beslag, överflödiga bitar av plåt, borrester och andra metallpartiklar från tak, fasad och takavvattning. Eventuella skador vid hantering och installation eller skador som orsakas av beslag och verktyg som tappats på plåten ska bättringsmålas så snart de upptäcks.

Beslagens skick

Kontrollera beslagens skick och fastsättning. Skadade eller lösa beslag orsakar läckage, försvagning och risk för korrosion. Om en infästning är skadad bör den och/eller taklåken bytas ut mot en starkare.

Beläggningens skick

Kontrollera skicket på färgbeläggningen. Kom ihåg att även kontrollera rännदार and kanter i regnvattensystemet. Flågor i beläggningen, ojämn blekning, blåsor och sprickor samt lokala repor är tecken på att beläggningen behöver repareras genom bättringsmålning eller ommålning.

Följ målningsinstruktionerna i det här dokumentet när beläggningen repareras.

©Plannja, Sverige.

RENGÖRING

Regn är ofta tillräckligt för att hålla ytorna rena. Föroreningar som löv och barr från träd bör dock rensas från tak, rännalar och takavvattning en gång om året. Smuts och jord medför korrosionsrisk genom att de håller plåtytan våt.

Smutsavlagringar som regnvattnet inte rår på kan avlägsnas med en mjuk borste och vatten eller högtryckstvätt (upp till 100 bar). Mer envis smuts kan avlägsnas med hjälp av rengöringsmedel som passar för färgbeläggningar. Svåra smutsfläckar kan tas bort med en trasa fuktad med lacknafta. Dosera rengöringsmedlet enligt tillverkarens rekommendationer. Skölj därefter grundligt eller använd högtryckstvätt.

Tvätttråd

- Olämpliga eller alltför starka rengöringsmedel kan skada produkten.
- Undvik organiska lösningsmedel eller nötande rengöringsmedel.
- Skölj noga uppifrån och ned, så att alla rester av rengöringsmedlet försvinner.
- Avsluta med att rengöra takavvattningen. Ta bort eventuella blockeringar och smuts och spola sedan rent.

Takavvattning

Takavvattningen bör rengöras varje år. Blockerad, delvis blockerad och smutsig takavvattning orsakar isbildning och rostproblem. Ta bort eventuella blockeringar och smuts och spola rent. Rengör vid behov hela systemet och reparera eventuella skador.

BÄTTRINGSMÅLNING

Mindre skador såsom repor kan repareras med bättringsmålning. Lämplig bättringsfärg appliceras med en smal pensel och får lufttorka. Det är viktigt att endast applicera färgen där den verkligen behövs eftersom reparationsfärgen med tiden kan få en annan kulör än den fabriksapplicerade färgen. Nötande rengöringsmedel får inte användas.

- Rengör det skadade området med lacknafta eller rengöringsmedel vid behov.
- Måla det skadade området i 1–2 skikt beroende på skadans djup. Om skadan bara når ned till grundfärgen räcker det med ett skikt färg. Om skadan når ned till zinkbeläggningen applicerar du ytterligare ett skikt färg efter att det första skiktet har torkat.

BEHANDLING AV KANTKORROSION

Kantkorrosion, där takfotens skurna kant börjar rosta, kan ibland inträffa, särskilt tak med liten lutning//om det är liten taklutning. För att säkerställa att stålplåten förblir intakt bör kantkorrosion behandlas enligt instruktionerna nedan. I aggressiva miljöer kan det vara lämpligt att skydda exponerade skärkanter redan efter installationen.

1. Slipa eller skrapa bort all flagnande eller fjällande beläggning eller korrosionsrester. Slipa ned ett smalt område av den intilliggande ursprungsfärgen.
2. Ta bort eventuell rost med slippapper eller stålborste.
3. Rengör med ett alkaliskt avfettningsmedel.

4. Måla det förberedda området med rostskyddsprimer applicerad med pensel.
5. Måla över med täckfärg, även på den nedslipade ytan. Om det har uppstått kantkorrosion måste du se till att färgen täcker hela skärkanten.

På överlappande stålplåtar kan det vara svårare att behandla kantkorrosion enligt ovan eftersom man inte kommer åt att rengöra undersidan. Detta kan lösas genom att täta kanten, dvs. rengöra som ovan och sedan applicera ett tätningsmedel över fogarna.

OMMÅLNING

Ommålning av en stålyta kan bli nödvändigt på grund av missfärgning eller korrosion, eller helt enkelt för att man vill byta kulör. Kontrollera att beläggningen har god vidhäftning i underlaget innan du fattar beslut om att måla om hela ytor. Om beläggningen har dålig vidhäftning, är det bäst att rådfråga en expert för att fastställa en plan för ommålningen.

Tänk på att ommålningen inte förlänger produktens garanti-period – tvärtom gäller inte den estetiska garantiperioden om produkten målas om. Den ommålade ytan är inte framställd av SSAB och har därför ingen GreenCoat®-garanti. Om produkten målas om av SSAB förkortas inte den ursprungliga garanti-perioden.

Det är svårt att ange en exakt tidpunkt när underhållsmålning bör utföras eftersom färgbeläggningens livslängd beror på många faktorer. UV-strålning och luftföroreningar har den största effekten på färgbeläggningar, och slitstyrkan varierar mellan olika produkter. Som tumregel kan antas att mörka kulörer bör målas om tidigare än ljusa. En färgbelagd yta som målas om i god tid ger produkten extremt lång livslängd (upp till över 50 år). Även när färgbeläggningen inte längre

har någon skyddande verkan skyddas stålet fortfarande av zinkbeläggningen. Kontrollera garantiperioderna för din produkt i garantidokumentet för GreenCoat®.

Observera att utseendet på ommålade ytor kan avvika från det ursprungliga, särskilt när det gäller strukturerade ytor.

Ommålning av GreenCoat Hiarc

GreenCoat Hiarc har en fluoropolymerbaserad beläggning med en naturligt glatt yta och det är därför mycket svårt att uppnå god vidhäftning vid ommålning. Vi rekommenderar därför att du överlåter arbetet till proffs. Kontakta SSAB om du behöver hjälp med att fastställa beläggningstypen.

Ommålning av gamla GreenCoat®-produkter (utom GreenCoat Hiarc och GreenCoat Hiarc Max)

- Testa den gamla beläggningens vidhäftning genom att rista ett kryss.
- Avlägsna all beläggning som fjällar eller flagnar av med högtryckstvätt eller färgborttagare.
- Se till att inte skada zinksiktet under färgbeläggningen.
- Ta bort eventuell rost med slippapper eller stålborste.
- Tvätta ytan.
- Skölj noggrant uppifrån och ned.
- Se till att ytan är torr innan du applicerar ett nytt färgskikt.
- Kontrollera underhållsfärgens lämplighet och vidhäftning genom testmålning.
- Använd rostskyddsprimer om det behövs.
- Måla 1–2 skikt täckfärg.

©Weckman Steel Oy, Finland

SOLPANELER

Alla ovanstående anvisningar gäller även för tak med solpaneler. När det gäller solpaneler bör följande riktlinjer också beaktas.

Före installation

Takets skick bör bedömas innan solpanelerna monteras. Om fel eller skador upptäcks ska de åtgärdas enligt anvisningarna ovan. Det är betydligt enklare och billigare att åtgärda fel innan solpanelerna monteras. Fel som inte åtgärdas kan orsaka onödiga skador på taket. Smutsiga tak bör tvättas före installation av solpaneler.

Installation

Följ bästa praxis för byggnation och använd fästdon som är särskilt utformade för respektive taktyp. Solpaneler bör inte installeras på ett förzinkat tak såvida inte taket målats först. Solpaneler på ett förzinkat tak medför lokal korrosionsrisk.

Vi rekommenderar att solpanelerna placeras utgående från taknocken mot takfoten för att undvika onödig snölast.

Eventuella repor eller andra skador på färgbeläggningen till följd av installationen av solpaneler måste omedelbart åtgärdas enligt instruktionerna ovan. Vinkelslip med kapskiva eller annan maskin som alstrar värme får inte användas. Rengör arbetsområdet och omgivningen efter installationen enligt instruktionerna ovan.

Underhåll

Normal nederbörd kan inte spola området under solpanelerna lika väl som områden som inte är täckta. Vid regelbunden inspektion av taket måste extra uppmärksamhet ägnas åt områden som täcks av solpanelerna. Betydande smutsavlagringar som inte spolats bort av normalt regn måste tas bort enligt rengöringsinstruktionerna ovan. Ta bort eventuella blockeringar (till exempel löv och barr) mellan taket och panelerna.

UNDERHÅLLSLOGG

Vi rekommenderar att du för en loggbok över utfört underhållsarbete (rengöring och målning, arbetsmetoder, temperatur och väderförhållanden). Dokumentation är även till hjälp vid underhåll och framtida ommålning.

FRÅGOR OCH SVAR OM REGELBUNDEN INSPEKTION

Stålplåten på byggnaden måste inspekteras årligen för att möjliggöra effektivt underhåll. Kontrollera följande vid inspektionen och vidta därefter nödvändiga åtgärder.

Kontroll	Åtgärd
Skador eller repor på ytan	Överväg om det behövs bättringsmålning, ommålning eller byte av enskilda plåtar, beroende på skadans omfattning och karaktär.
Smutsansamlingar	Ta bort smutsansamlingar som blad och barr från träd. Smutsavlagringar som regnvattnet inte rör på kan avlägsnas med hjälp av en mjuk borste och vatten eller högtryckstvätt (under 100 bar).
Smuts i hängrännor	Ta bort eventuella blockeringar och smuts och spola rent. Rengör vid behov all takavvattning.
Kantkorrosion	Rengör den korroderade kanten ordentligt och måla med hjälp av anvisningarna i det här dokumentet.
Överflödiga metallföremål	Ta bort lösa fästanordningar, nitrester, borrar eller andra metallföremål eftersom de kan orsaka korrosion.
Fästanordningar	Byt felaktiga eller felaktigt monterade fästanordningar.
Visuella förändringar (missfärgning, tecken på kritning)	Bedöm ytans skick och avgör om det är nödvändigt med rengöring eller målning.

INSPEKTIONSPROTOKOLL

Byggnadens beteckning _____

Adress _____

GreenCoat®, typ tak _____ kulör _____

GreenCoat®, typ fasad _____ kulör _____

GreenCoat®, typ takavvattning _____ kulör _____

Omgivande miljö _____ År och månad för installation _____

Inspektionsdata första inspektion

Datum _____ Inspekterad av _____

Kommentarer (utförda åtgärder) _____

Årliga inspektioner

Datum	Kommentarer och utförda åtgärder	Inspekterad av
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

SSAB

SSAB har tillverkat produkter för byggnadsindustrin i mer än 50 år och är en pionjär och innovatör genom att skapa hållbara färgbelagda produkter som har svensk rapsolja i beläggningen.

SSAB är ett Norden- och USA-baserat stålföretag. SSAB erbjuder mervärdesprodukter och tjänster som har utvecklats i nära samarbete med företagets kunder för att skapa en starkare, lättare och mer hållbar värld. SSAB har produktionsanläggningar i Sverige, Finland och USA och har anställda i över 50 länder. www.ssab.se

GreenCoat® finns som

bimobject®

SSAB och dess dotterbolag har bemödat sig om att se till att innehållet i denna publikation är korrekt. Vi tar em ellertid inget ansvar för fel eller information som befinns vara vilseledande. Förslag till, eller beskrivningar av slutanvändning eller användning av produkter eller arbetsmetoder är endast till för information SSAB och dess dotterbolag åtar sig inget ansvar i detta hänseende.

Ingen del av denna publikation får återges utan uttryckligt skriftligt tillstånd av SSAB.

Denna broschyr har tryckts av ett nordiskt Svanenmärkt tryckeri. Det innebär att företaget uppfyller stränga miljökrav och har beviljats nordisk miljömärkning..

Nordic Ecolabel Printed Matter Licence No 341362

SSAB

78184 Borlänge
Sverige

T 0243 700 00

F 0243 720 00

greencoat@ssab.com

samples.greencoat@ssab.com

SSAB Europe Oy

Harviolantie 420
FIN-13300 Tavastehus
Finland

T +358 20 59 11

F +358 20 59 25080

greencoat@ssab.com

samples.greencoat@ssab.com

ssab.se/GreenCoat

Följ GreenCoat® på

SSAB